

NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENTET
Boks 8014 Dep
0030 Oslo

Deres ref: 200604

Oslo, 22. februar 2007
Vår ref: Sissel Monsvold / DOK-2007-00047

HØRING AV TJENESTEDIREKTIVET

HSH mener det er svært viktig at myndighetene raskt får implementert tjenstedirektivet i EØS-avtalen. Det er viktig at Norge ikke blir hengende etter i forhold til de muligheter og utfordringer direktivet vil ha for oss. En rask implementering er særlig viktig av hensyn til de mange små og mellomstore tjenesteytende virksomhetene.

Et mer oversiktlig og mindre komplisert regelverk vil gjøre det lettere for norske virksomheter å eksportere og importere tjenester. Direktivet vil også gjøre det enklere og rimeligere for virksomheter å etablere seg i andre land og med at den nasjonale godkjenningen vil bli akseptert. I dag møter tjenesteleverandører som ønsker å etablere seg eller selge tjenester i andre land en rekke hindringer – både i form av byråkratiske prosedyrer og nasjonale (sær)regler. I tillegg til å ramme leverandøren av tjenester, rammer også dette de som kjøper tjenester – som virksomheter og forbrukere.

For kjøperne av tjenester er direktivet og implementeringen av dette viktig for å få bedre informasjon om tjenestene samt for å redusere dagens usikkerhet med hensyn til klageadgang og hvilke rettigheter som gjelder i forhold til erstatning. Usikkerheten på disse områdene anses som en viktig grunn til at mange forbrukere og virksomheter ikke ønsker å kjøpe tjenester fra andre land. God og sikker informasjon om tjenesten som er til salgs sammen med tydelige forbrukerrettigheter er viktig for at forbrukerne skal tørre og etterspørre tjenester fra utenlandske leverandører. Implementeringen av direktivet må legge vekt på å få på plass et felles forbrukervern og systemer for kvalitetssikring som er med på å gi oversiktlige og trygge vilkår for tjenstekjøperne.

Tjenstedirektivet ble hardt beskåret etter at EU-Kommisjonen fulgte opp EU-Parlamentets endringer fra februar 2006 og både begrenset virkeområdet for direktivet og fjernet det såkalte opprinnelsesprinsippet. Sistnevnte førte til en del juridiske uklarheter mht hvilket lands lover som skulle gjelde ved grenseoverskridende handel med tjenester. Noe av denne usikkerheten ble fjernet i de senere revideringene av Kommisjonen (april 2006) og særlig behandlingen i EUs Ministerråd. Direktivet slår nå fast at dersom et land stiller nasjonale særkrav overfor en utenlandsk tjenesteyter som ønsker å tilby midlertidige tjenester i landet, har det en plikt til å rapportere og begrunne de nasjonale særkravene.

I Europaparlamentets behandling november 2006 ble direktivet presisert ytterligere. Det er nå konstatert at EUs utestasjoningsdirektiv vil gå foran tjenstedirektivet, og dermed er utestasjonerte

arbeidstakere sikret sosiale rettigheter på like vilkår med nasjonale arbeidstakere. Direktivet vil ikke påvirke arbeidsmarkedsbestemmelser slik de framkommer i nasjonal lovgivning eller praksis. Utenlandske arbeidstakere vil således ikke kunne komme å jobbe i Norge uten noen form for regulering av helse, miljø, sikkerhet og lønn slik det har vært hevdet i skrekkehistorier fra motstanderne av direktivet.

Etter HSHs oppfatning innebærer "barberingen" av direktivet at det ikke vil komme til å gi de økonomiske gevinstene det i utgangspunktet var beregnet til å kunne gi¹. Direktivet er likevel et viktig skritt for å styrke tjenesteområdet i det indre markedet i EU/EØS. Det er derfor viktig å implementere det på en måte som gjør at vi får høstet gevinstene som direktivet kan gi. Det er nå knappe tre år på å få direktivet på plass i nasjonal lovgivning. I tillegg til å gå gjennom hvilke lover/forskrifter som må endres i den norske lovgivningen, er det viktig at norske myndigheter samarbeider tett med andre lands myndigheter om bl a hvordan regelverket skal kontrolleres og overholdes av både myndigheter og næringsliv. Et samarbeid mellom de ulike lands myndigheter er også viktig for å gi innsyn i og skape tillit til ulike lands prosedyrer og systemer. Vellykket samspill på disse områdene vil være avgjørende for at direktivet skal kunne bidra til økt handel med tjenester, og således til økt vekst og sysselsetting i tjenestesektoren.

Etableringen av hurtigskranker eller kontaktpunkter der alle tjenestetilbydere (både nasjonale og utenlandske) skal få vite alt som er nødvendig for å få autorisasjon til å tilby sine tjenester i landet er et viktig tiltak. Opprettelsen av slik skranker/kontaktpunkter vil kreve både tid og ressurser. Arbeidet med å bygge opp disse bør derfor igangsettes umiddelbart.

Norske myndigheter må spille en aktiv rolle i forbindelse med etablering av et godt system for administrativt samarbeid og informasjonsutveksling mellom landene i EU/EØS. Norge må medvirke til at direktivet håndheves slik at det bidrar til å styrke den frie bevegelsen av tjenester som allerede er traktatfestet. Direktivets positive virkning for tjenestemarkedet avhenger også i stor grad av om det legges opp til en restriktiv lovtolkning i EU-domstolen og ESA mht et medlemslands adgang til å hindre andre medlemslands tjenestetilbydere tilgang og fri utøvelse av tjenester på dette landets territorium.

Avslutningsvis vil vi understreke tjenstedirektivets sentrale plass i EU, både politisk og juridisk. EU har brukt mye tid og ressurser på å få direktivet gjennom sitt beslutningssystem og vil åpenbart forvente at beslutningssystemet i EØS følger opp. EØS-avtalens troverdighet og Norges deltakelse i det indre marked vil bli sterkt svekket dersom Norge skulle skape tvil om at direktivet vil gjelde fullt ut i EØS.

Vennlig hilsen
HANDELS- OG SERVICENÆRINGENS
HOVEDORGANISASJON

Vibeke H Madsen
Adm.direktør

Sissel Monsvold
Seksjonsleder

¹ I følge Leo. A. Grunfeld, forskningsleder, analyseselskapet MENON, seniorforsker NUPI, ble tjenesteeksporten anslått å øke med 10 prosent, importen noe mindre. Med det vedtatte direktivet, vil anslagene justeres kraftig ned.